

B.A. Semester - 3 (CBCS) Examination

Oct/Nov - 2025 [New Course]

SAN P5 Kalidas Rachit Abhignan Shakuntlam (Core)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ગદ્યખંડોનું ભાષાંતર કરો. (૦૮)
- ૧) યાસ્યત્યદ્વ શકુંતલેતિ હૃદયં, સંસ્પૃષ્ટમુત્કળ્ઠયા,
કળ્ઠ:સ્તમ્ભિતબાષ્પવૃત્તિકલુષશ્ચિન્તાજડંદર્શનમ્ ।
વૈક્લવ્યં મમ તાવાદીદ્દશમિદં, સ્નેહાદરણ્યૌકસઃ,
પીડ્યન્તે ગૃહીણઃ કથં નુ તનયાવિશ્લેષદુઃસ્થૈર્નવૈઃ॥
 - ૨) ઉદ્ગલિતદર્ભકવલા મૃગ્યઃ પરિત્યક્તનર્તના મયૂરાઃ ।
અપસૂતપાણ્ડુપત્રા મુચ્ચન્ત્યશ્રૂણીવ લતાઃ॥
 - ૩) પાતું ન પ્રથમં વ્યવસ્યતિ જલં યુષ્માસ્વપીતેષુ યા,
નાદત્તે પ્રિયમંડનાપિ ભવતાં સ્નેહેન યા પલ્લવમ્ ।
આદ્યે વઃ કુસુમપ્રસૂતિસમયે યસ્યા ભવત્યુત્સવઃ,
સેયં યાતિ શકુન્તલા પતિગૃહં સર્વૈરનુજ્ઞાયતામ્॥
 - ૪) શુશ્રૂષસ્વ ગુરુન્ કુરુ પ્રિયસખીવૃત્તિં સપત્નીજને,
ભર્તૃર્વિપ્રકૃતાપિ રોષણતયા મા સ્મ પ્રતીપં ગમઃ ।
ભૂયિષ્ઠ ભવ દક્ષિણા પરિજને ભાગ્યેષ્વનુત્સેકિની,
યન્ત્યેવં ગૃહિણીપદં યુવતયો વામાઃ કુલસ્યાધયઃ॥
- પ્રશ્ન-૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો. (૦૬)
- ૧) દિવસાઃ પરિણામરમણીયાઃ ।
 - ૨) ગુર્વપિ વિરહદુઃખમાશાબન્ધઃ સાહયતિ ।
 - ૩) શિવાસ્તે સન્તુ પન્થાનઃ ।
 - ૪) અર્થો હિ કન્યા પરકીય એવ ।
- પ્રશ્ન-૨ મહાકવિ કાલિદાસનો જીવન વિશે વિસ્તૃત પરિચય આપો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨ મહાકવિ કાલિદાસની નાટ્યશૈલી પર ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૩ અભિજ્ઞાન શાકુન્તલનો આધાર ગ્રંથ જણાવીને મહાકવિએ તેમાં કરેલાં પરિવર્તનો જણાવો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૩ અભિજ્ઞાન શાકુન્તલને આધારે મહાકવિ કાલિદાસ કાલીન સમાજનું આલેખન કરો.
- પ્રશ્ન-૪ નાટકના લક્ષણો આપીને અભિજ્ઞાન શાકુન્તલનું નાટક તરીકે મૂલ્યાંકન કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન-૪ મહાકવિ કાલિદાસ વિરચિત અભિજ્ઞાન શાકુન્તલનું વિષય વસ્તુ લખો.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- ૧) સર્વદમન-દુષ્ટાંત મિલન.
 - ૨) વિદૂષકનું પાત્રાલેખન કરો.
 - ૩) ભ્રમર-બાધા પ્રસંગ.
 - ૪) "અભિજ્ઞાન શાકુન્તલ" શીર્ષક.
